

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIII. Núm. 653

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

3 març 1934

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

(Retrat procedent d'Itàlia)

El Beat Anton Maria Claret i Clarà, Arquebisbe i fundador

Nascut a Sallent (Catalunya) el 24 de desembre de 1807. Mort a Fontfroide (França) el 24 d'octubre 1870. Sepultat a l'Església de la Mercè (Casa mare de l'Ordre del Cor de Maria) a Vich

Arquebisbe de Santiago de Cuba. Fundador de l'Ordre de Missioners Fills de l'Immaculat Cor de Maria. Apòstol, predicador i publicista. Beatificat per S. S. Pius XI a Roma el 25 de febrer de 1934

El Beat Anton Maria Claret

Apòstol de Catalunya

Un altre català de potència civilitzadora acaba d'ésser pujat als altars. Com altre Sant Ramon de Penyafort, la nostra terra ha donat a l'Església Universal un baró de virtuts, d'intelligència creadora, de vastíssima obra i apostolat. CATALUNYA SOCIAL s'uneix al clam de joia i al repic general de festa per la beatificació del Pare Claret, solemnement decretada en augusta cerimònia per la santedat de Pius XI el diumenge últim, 25 de febrer. Cal esperar i demanar al cel que no trigui la data venturosa de la canonització i que Sant Antoni Maria Claret entri amb els honors màxims de la glòria en el cercle de benaventurats que com una corona vetllen damunt de la nostra pàtria i damunt de tota l'Espanya. Quantes vegades així mateix hem escrit que més que cabdills i polítics convenen sants, a la nostra terra. Aquí en tenim un, confirmat amb tots els honors, que ell sol omple la passada centúria divuitena i presideix la fe de les generacions actuals, que, com ha dit un dels seus últims panegiristes, viuen espiritualment de la seva colossal missió i sembrada.

No sabem elogi més autoritzat i de més preu que el que Mossèn Cinto Verdaguer deixà escrit, la major part de la premsa catòlica ha publicat i que nosaltres no ens sabrem estar de reproduir també perquè és com un frontispici i davantal obligat de tot estudi i apologia del Beat Claret.

"L'infatigable apòstol de Catalunya, mossèn Claret, pujà des de Viladrau a plantar-la (la creu del Montseny) en el bo i millor del seu apostolat, abans d'ésser Arquebisbe de Cuba. Aquell sacerdot admirable, aquell sant tan afavorit del cel com de la calúmia en la terra, que visqué en un continuat martiri i morí en l'exili, era ben digne de senyar Catalunya, posant en el seu front, amb el senyal de la creu, la bandera de la redempció. Ultra això, ha estat el primer, el més actiu i el més popular propagandista que ha tingut la llengua catalana en aquella centúria. En els escons de totes les masies de la muntanya encara es

besen les estampes i es guarden i llegeixen els fulls que, a milers de milers, escampava als quatre vents de la publicació. Un d'ells, que passa de llibret, és el devocionari, reimprès més de cinquanta vegades, amb el títol de "Camí dret i segur per a arribar al Cel".

En el número pròxim un de nosaltres dedicarà un homenatge especial a l'humil teixidor de Sallent esdevingut arquebisbe, confés de la reina, apòstol de Cuba, renovellador de la fe i la pietat a tota Espanya i especialment a Catalunya, mestre de devoció i catequista immortal, pels seus llibres, catecismes, obres i institucions de propaganda, i sobretot missioner universal per mitjà de la seva fundació felicíssima, de l'institut de Missioners de l'Immaculat Cor de Maria, escampats per tot el món, que en terres cristianes i en terres paganes i salvatges projecten l'esperit del benaventurat fundador i escampen les dolçors del cor de la Mare impulsats pel cor generós i ardent del pare, pel cor del Pare Claret, amorós i encès, on Jesucrist féu, per miracle, permanent estada en les espècies sacramentals íntegrament conservades, el qual cor també per un altre miracle, incorrupte es conserva per admiració i reverència del poble cristià.

Mentrestant, demanem al nou Beat una gràcia de protecció damunt d'aquesta pàtria nostra, tempestejada tant com al seu temps, o més encara. Ell que convisqué amb Balmes i Mossèn Cinto i el Dr. Torras i Bages, en el quadrumvirat sacerdotal que presideix el ressorgiment de Catalunya, ell que dels quatre ha estat el primer a asseure's al tron gloriós dels santificats oficialment, tingui misericòrdia de la nostra terra i suscití més missioners encara per a fer més espessa i més fèrtil la sembrada de l'Evangeli i la Doctrina, que com el pa i com l'aire necessitem. I resem-li individualment perquè el camí que ell aplanà i urbanitza espiritualment, recta i segura via d'anar al cel, sigui el nostre aferrissat itinerari, i que mai no el perdem i que en ser a prop del terme sagrat ell ens doni la mà i obri la porta.

**BITLLETS DE FERROCARRIL
AUTOCARS / VIATGES A FORFAIT**

**EXCURSIONS COL·LECTIVES
BITLLETS MARÍTIMS I D'AVIONS**

**INFORMACIONS
I PRESSUPOSTOS
GRATUITS**

**VIATGES
&
TURISME
ESPLAI**

**FONTANELLA, 12, 1.ª
Telèfon núm. 11565
BARCELONA**

Quaresmals

PER JAUME RAVENTÓS

III

LA INTERVENCIÓ

— Parlàvem, ànima meva, de la cirurgia com a mitjà de suprimir la infecció que t'atribola; però on trobarem el cirurgià especialitzat en aquesta mena de mals?

— És qüestió de posar el mal al descobert.

— I serà cosa dolorosa, ànima meva, i encara després vindrà l'extirpació dels tumors, la desinfecció de les nafres, l'extracció de les pedres...

— Posat el mal al descobert, totes les altres coses es fan soles. Mai no és un plaer descobrir les pròpies misèries; però és molt més dolorós l'intervenir amb el bisturí en els mals corporals i no pas massa segur, que molts hi deixen la vida. En canvi el remei de les misèries espirituals, que en diem pecats és molt més segur; vaja, segur del tot, per no gastar embuts. El posar el mal al descobert es fa amb la llengua; parlant. El nostre cos que tant de mal ens ha fet ara té de cooperar a la intervenció. La llengua que tan males coses ha dit ara ens té de fer aquesta obra bona i no s'hi pot negar. És precís que no s'hi negui.

— Ja; vols dir, ànima meva, que serà cosa de donar publicitat a totes les malifetes. No diguis, que és cosa ben dura. M'estimaria més veure córrer el bisturí per la meva carn.

— No és tant com tu dius. La confessió no s'ha de fer al gran públic; només al sacerdot, al representant de Déu.

— Àdhuc això fa una certa repugnància, ànima meva.

— No diré que no, però és una cosa tota natural. Si tens un plet te'n vas a veure l'advocat i li expliques tot de *pe* a *fa* i coses, encara, que no et fan pas favor; però l'advocat et té d'aconsellar i ho té de saber tot per fer-se càrrec del problema.

— Ja.

— Si tens una malaltia envies a cercar el metge i, quantes coses li contes! I cal que li siguis franc, perquè, si li amagues coses que té de saber i no li ensenyes mals que té de mirar i palpar, t'exposes a això: que vagi mal guià i en compte de guarir-te et faci créixer el mal.

— Ja.

— Si t'has ficat en un mal pas per una niciesa teva (qui no en fa més d'una a la vida), cerques un home de seny i d'experiència que t'estimi i no repares a dir-li que has reliscat, que has fet una criatura o una cosa pitjor, perquè, si no li ho dius tot tal com ha anat, no tindrà elements de judici per aconsellar-te.

— Ja.

— I no solament per conveniència es fan confessions de faltes pròpies sinó també per passatemps. En una reunió d'amics, que són tots del mateix tarannà, se sol establir aviat una mútua confiança que es demostra en confidències. Un comença i els altres segueixen, les interioritats de la vida de cadascú surten a la conversa i si cap d'ells es mostra retret, la gosadia s'encomana i va creixent fins a la im-

prudència. Una certa persona deia que no tindria cap inconvenient a confessar-se en públic sempre i quan tots els presents es comprometessin a confessar-se ingènuament de la mateixa manera. Una cosa per l'estil passa en una reunió d'amics amb les mateixes qualitats i els mateixos defectes. Els interiors són iguals i cap d'ells no té vergonya de portar-los al defora.

— Ja.

— I amb tot això podrà ser que l'advocat o el metge o l'home de seny o l'amic siguin bocamolls i no et guardin prou bé el secret d'allò que els contis.

— I tal si és possible!

— Caldrà, doncs, obrar amb el sacerdot d'una manera semblant i posar en aquesta confessió totes les condicions que posaries en les altres confessions de què hem parlat, *mutatis mutandis*. Això vol dir que abans de tot has de fer un recompte dels pecats per poder abocar-los tots d'una vegada.

— Ai, quines històries més llargues! Cada pecat té la seva història, que tu prou ho saps, ànima meva.

— Res d'històries ni de novel·les. Fets categòrics i prou. Després tenir pena d'aquests mals tan grans que t'han portat a menysprear el bon Déu i la seva llei i t'han posat en perill de la teva perdició, vull dir de la nostra. Com que és veritat, no ens ha de costar gaire; vull dir que és veritat que Déu és bo i digne d'estima, que és veritat que la seva llei ens obliga, que és veritat que el pecat porta a la perdició eterna i en conseqüència no ens ha de costar gaire de tenir-ne pena.

— Vés dient, ànima meva.

— Després haurem de formular un bon propòsit de guarir-nos dels nostres mals i de no tornar a contaminar-nos amb infeccions d'aquesta naturalesa, posat que són voluntàries.

— Són tan doloroses i perniciosos que tampoc això no ha d'ésser cosa difícil.

— I llavors ve l'hora de mortificar les orelles del sacerdot abocant-hi tot allò que hem pensat que fa al cas amb humilitat i amb sinceritat, i acabarem complint la penitència d'uns quants parenostres que molt més grossa la mereixeríem.

— ¿I què pensarà de mi i de tu, ànima meva, el sacerdot que ens haurà d'escoltar?

— És de carn i ossos com tu, sent com tu les conseqüències del pecat original, lluita com tu contra les concupiscències i ell també té necessitat de la mateixa intervenció. Això deixant de banda que el costum de l'ofici li ha enrajolat les orelles.

— Bé; passem-hi, doncs. Després vindrà el bisturí, fins aquí només hem posat el mal a la vista.

— Així és en la cirurgia corporal; però no en l'espiritual. Posat el mal a la vista el sana una absolució només.

— Només?

— El cos té nafres que es guareixen només amb cobrir-les; les nafres de l'ànima només amb descobrir-les es guareixen. Diríem que són mals anaerobis i que l'entrada de l'aire i de la llum del dia deixa la consciència descarregada i l'ànima sana.

— Avui fos i demà festa; però, ¿tu em diràs com un home com jo em pot perdonar amb un cop de mà els pecats que no són contra d'ell, sinó contra de Déu?

— Qui té un poder per dret propi el delega si vol. Jesucrist tenia aquest poder i el va delegar als apòs-

tols i aquests l'han transmès als seus successors. Així el sacerdot perdona per delegació i en representació de Jesucrist.

—Després de tot trobo molt natural que qui la fa la pagui d'una manera o altra, ànima meva.

—És que no arriba ni a això. El valor del sacrament està en els mèrits de Jesucrist que tot ho han pagat. No es tracta sinó d'apropriar-se aquest mèrits i fer-ne ofrena a Déu.

—Valgue'ns Déu; i que lluny ens trobàvem de tots aquests camins que ja veig que són els únics

que ens poden salvar. ¡El que és viure distret només amb les dèries terrenals com si tota la vida consistís a figurar i disfrutar i guanyar diners per una i altra cosa, ànima meva!

—I prescindir de l'única cosa que és necessària, que és servir Déu i salvar-me a mi que sóc la teva ànima. Certament que ni el figurar ni el disfrutar ni el guanyar diners t'ha de servir per res de bo si en el judici que ve després de la mort la teva ànima en surt malament qualificada i perduda eternament.

A treballar! A estudiar!

PER R. RUCABADO

S'està plantejant aquests dies el conflicte màxim de tots els conflictes socials que es poden suscitar a Catalunya, el del ram tèxtil, que abarca la indústria més important de la nostra terra, i es presenta en les dues grans branques, tèxtil i del ram d'aigua, simultàniament. La intenció revolucionària amb aquesta sola coincidència es revela, i també per la naturalesa de les demandes, que en temps de crisi enorme com tothom sap i amb el gran nombre de parats, oscil·la d'un 70 a un 80 per cent d'augment incluint les puges de salaris i la reducció que es demana simultàniament d'hores de treball. Aquesta enormitat, que ha de gravitar novament sobre el cost de producció, amb augment dels preus de cost i dels de venda, nou encariment de la vida, etc., és l'espiral interminable, el cercle viciós dins el qual són tancats els obrers per aquells agitadors que cent i mil vegades han dit i escrit que no és pas la millora econòmica ço que persegueixen, reconeixent que les millores de salaris arrencades per la força de la coacció i les vagues no afavoreixen el benestar de l'obrer pel nou encariment de vida que provoquen. El fi confessat d'aquesta febre interminable de demandes, millor dit d'exigències, és mobilitzar i exercitar el proletariat per a la revolució, ja sigui la revolució entesa catastròficament com la que preparen els comunistes i socialistes, ja sigui entesa tal com els sindicalistes la intreprenen, fent que totes les vagues estiguin animades de l'esperit revolucionari de la vaga general, l'esperit implacable i cruel dels anarquistes.

La vaga tèxtil, l'esdeveniment social més terrible a Catalunya, és a la porta. La vaga que pot posar al carrer més quantitat d'obrers i que pot portar més greus conseqüències només amb l'atur de treball, pot esdevenir, menades com són ara les vagues pels elements de la FAI, la tàctica dels quals es el terrorisme més agut i més ferotge, com les vagues d'ebenistes, de la construcció, de tramvies i autobusos han inostrar, una altra època de sang i de dol, que s'afegeixi a les conseqüències dels trastorns anteriors, el terrible ròssec dels quals no s'ha pas extingit, car van petant les bombes, record encara de les vagues ja finides, però no totalment liquidades per la venjança sindicalista, i tot Barcelona s'ha estremit d'horror fa pocs dies pel cas del jove terro-

rista del grup d'incendiàries de tramvies, trobat mort i mig cremat, víctima segons totes les apariències i tots els indicis, dels seus mateixos *fraternals* camarades.

Esclatada encara que de curta durada la vaga dels Ferrocarrils Catalans, tan greu és el fet que hagi estat possible, que res no fóra d'estranyar que es reproduís l'atur qualsevol dia, com també estem amenaçats que per fi esclati la vaga de la llum i la força elèctrica tantes vegades preparada, i com més exagerades i difícils de complir són les bases que per la coacció de la vaga i per la pressió política els patrons hagin hagut de signar, tant més serà fàcil el retorn a les exigències que faran encendre novament les causes i pretextos de vaga. Perquè essent la vaga ans que tot instrument de revolució, el que menys importa és el bé dels obrers, el bé general i el bé del pròxim. L'interès real, positiu i veritable de l'obrer en la continuïtat i la pau en el treball és sacrificat a cada pas pels sindicalistes sense escrúpols.

L'àrea dels conflictes va extenent-se com taca d'oli. Els diaris han parlat de bases i reclamacions presentades per la Guàrdia Urbana de Barcelona, pels empleats dels jutjats, pels empleats d'assegurances, i ara es congria a Madrid el conflicte en els cossos de Correus i Telègrafs, amb amenaça de vaga postal i de vaga telegràfica. Funciona en el si del cos de Correus un sindicat o un soviets, amb autoritat major que la del ministre i de la jerarquia orgànica. Tot aquest moviment sindical dels cossos de l'Estat o del Municipi, ofereix la gravetat doble o que ja no tenen burgès que els exploti o que s'enriqueixi amb la sang dels treballadors. Es tracta de treballadors socialitzats, en quant ni depenen del capitalisme, ni són obrers de la indústria privada. No es parla, tractant-se de Correus, Telègrafs, Hisenda, Jutjats, Municipi, de propietat privada. Aquells cossos són l'exemple del que serien totes les activitats en una economia socialitzada, en un Estat socialista, on hagués ja estat abolida ço que en diuen l'exploatació de l'home per l'home. No hi ha tal explotació de l'home per l'home a Correus, Telègrafs, Cos Judicial, Hisenda pública, funcionaris municipals, i, no obstant, ja ho veieu, també en aquests cossos reclamacions, conflictes, sindicació, constant amenaça de vagues.

I en la indústria, els transports, l'agricultura, no hi ha sinó obrir els diaris i veure les noves de la bullidera de vagues i conflictes per tota la superfície del país, amb les quotidianes coaccions, atemptats, agressions contra els que volen treballar, sabotatges, explosió d'artefactes i bombes. I darrera d'aquests fets les organitzacions impunes, que debades hom intenta reduir, o clausurar, les fulles de propaganda, els diaris revolucionaris atiant, organitzant, provocant conflictes i vagues com si les vagues fossin partits de fútbol o manifestacions deportives i no desordres nacionals. Com si les vagues no fossin interrupcions violentes de la vida, el treball, el pa dels obrers i dels patrons, la interrupció en la producció i circulació de mercancies que són la subsistència dels individus i de tota la nació. Com si la pau i la prosperitat de la nació i els individus fossin interessos menyspreables que estessin a la mercè dels malfactors i pistolers. Com si els súbdits de la nació poguessin viure sense que hom treballi. Com si els pobres i els obrers en nom dels quals es promouen els conflictes no fossin éssers humans i poguessin efectivament resistir ells i els seus infants els continuats dejunis.

És impossible viure així, aquesta frase està a la boca de tothom, i està especialment a la boca dels obrers, almenys de quatre quintes parts d'ells, perquè, diguin el que vulguin els sociòlegs, la immensa major part dels obrers no ho són, de sindicalistes. Ben al contrari, terror els causa el sindicalisme, que té per base precisament el terrorisme. La violència mateixa amb què els sindicats recluten els adeptes i amb què imposen les vagues, és un senyal que espontàniament, naturalment, no es produiria ni la inscripció al sindicat ni el cessar en el treball. De manera que la violència i les coaccions són una prova irrefutable que ni les vagues ni la sindicació no són naturals a la majoria dels obrers, sinó la imposició violenta d'una minoria, amb el pensar, sentir i voler de la qual la immensa majoria dels obrers no se senten pas naturalment solidaris.

És impossible viure amb les vagues contínues, amb els conflictes incessants, amb les interrupcions contínues, indefinides del treball. No és aquesta una vida normal. És com si la immensa major part de la nació estés atacada d'una malaltia que privés de treballar, paralitzada per una gran epidèmia que impedís l'exercici del treball quotidià indispensable. Una nació on tots els habitants, emmalaltits fossin allitats o amb mans i braços enrampats per a agafar les eines o moure les màquines, seria víctima d'una fam pròxima. L'espectacle actual de tota Espanya devorada per la febre de les vagues, és aquest, o el d'una nació malalta o el d'una nació en estat de follia, en la qual una demència general privés l'activitat natural pel guany indispensable del pa de cada dia.

Tot això ja sabeu que no són figures retòriques i que les paraules més expressives i la retòrica mateixa són febles davant de la realitat catastròfica de l'increment de vagues a tots els rams i oficis per tot el territori de la República. L'enteniment no arriba a capir la quantitat de fets violents i criminals relacionats directament amb les vagues, que de tan enorme és impossible recordar perquè els atemptats i les bombes i els assassinats d'avui ens treuen la memòria i la sensibilitat pels atemptats i bombes

i assassinats d'ahir. La memòria arriba a no funcionar, però els morts són morts, i cada dia un grapat de vides espanyoles són acabades per la violència i cada dia un grapat més gros d'espanyols s'arrela més en la pràctica i la vida del crim i la violència, que arriba a ésser i serà ben aviat més productiva que la vida del treball, i cada dia la paralització violenta d'indústries afegeix nous factors a la ruina, a la misèria i a la fam del país.

I aquesta situació és biològicament inaguantable, perquè els homes han de treballar per a viure, i a les nacions s'ha de poder treballar perquè la nació visqui. I allà on per l'efervescència de vagues la nació no pot treballar, i el treball esdevé enrarit i perillós per la vida sota l'amenaça, allí on, com succeeix entre nosaltres, el qui treballa està amenaçat de morir tard o d'hora, està realment amenaçada de morir la nació tota. I per tant és precís que la literatura que impulsa, determina i provoca les vagues sigui superada i substituïda per una doctrina que defensi i que imposi el treball.

És necessari que una nova doctrina, una ideologia nova s'empari de les multituds i les faci tornar al treball. I d'una manera igual és necessari que aquesta nova doctrina s'imposi a les joventuts escolars en plena indisciplina, en plena efervescència d'abandonament del deure propi, i les faci retornar a l'estudi. És indispensable que el crit humà, *A estudiar! A treballar!*, imperatiu sense el qual la col·lectivitat serà enfonsada i destruïda, sigui formulat dintre de cada consciència. I que si no el formulen les consciències com a deure interior, sigui formulat de fora estant per una autoritat pública.

I això últim és el que arribarà pel pes natural de les coses. Abans de mirar si les coses són justes cal considerar si són viables, i és hora de dir que el sindicalisme no és viable, i que l'exercici i ús del dret de vaga no és socialment viable i no condueix sinó a la fam i al caos. Per això hem vist les reaccions feixistes que van prenent peu a les nacions una darrera l'altra, reaccions que no signifiquen tampoc la instauració d'un règim de justícia, sinó *un règim viable* en el qual puguin els homes i les nacions acomplir el deure i la necessitat humana vital, urgent, indispensable, de *treballar*. Davant de la rebel·lió universal contra el treball els òrgans de la qual són els sindicats i l'instrument de la qual és la vaga, davant de la recerca de motius, causes, raons i pretextos per a no treballar, s'explica que l'instint vital de les col·lectivitats reaccioni i instauri un règim que també és coacció, però de coacció exercida a favor del treball i no a favor de la vaga.

Els homes necessiten treballar. És un dret i un deure primari, però més que dret i més que deure, és a dir, abans de la noció jurídica del treball hi ha *la necessitat vital de treballar per al guany de la subsistència*. Alguns homes poden escapar-se d'aquesta necessitat, però les col·lectivitats, no. Les ciutats, les nacions no poden subsistir sense treballar, sense que hi hagi qui treballi, i quan hi ha una mena d'individus amb una mena d'associacions i una mena d'idees i doctrines que es dediquen a destorbar, impedir i privar el treball, encara que sigui sota pretext de dret o de justícia, la necessitat vital, biològica, podrà més, i els poders que es dediquen a impedir el treball hauran de cedir al poder que empari i garanteixi l'exercici natural, imprescindible,

del treball, poder que castigui els atemptats contra el treball.

No hi ha sinó dos camins per a la restauració ideològica i pràctica del treball, ara en crisi i en rebel·lió per l'epidèmia de les vagues. Un d'ells és el ressorgiment de la consciència religiosa, l'apostolat religiós del treball, el treball per deure de consciència, per esperit cristià. L'altre camí és el treball per deure nacional, per ideal patriòtic. No cal dir que la nostra posició, l'actitud cristiana i social és el treball per motivació religiosa, segons hem explicat tantes vegades i estem disposats a profunditzar encara més. Però no ens fem il·lusions, que el país es recristianitzi tan de pressa, que sigui assolit el desenrotllament general de la consciència religiosa en les masses, i que les masses avui rebels i fonament indisciplinades, ràpidament es transmutin d'anarquistes o socialistes, en sincerament i fervorosament cristianes. No ens fem il·lusions; la solució peremptòria, trista solució, però solució certa i positiva no vindrà per aquest costat.

La humanitat, abans que tot, *ha de viure*, i per a viure ha de treballar. I per a treballar i viure és necessari, en els pobles civilitzats, que desapareixin les entitats que tenen per finalitat pràctica abolir, impedir, obstaculitzar el treball. La humanitat ha de complir l'itinerari marcat per la Providència, i per a durar temps sobre la terra, ha de subsistir. Això és cert per als individus, les col·lectivitats, les nacions, i la humanitat sencera. Amb molta més raó encara que als individus és aplicable a les nacions la sentència de Sant Pau: "Qui no treballi que no mengi." Les nacions han de menjar, doncs, les nacions han de treballar, i per tant, han de tenir llibertat per a treballar: pau, seguretat i tranquil·litat per a treballar els individus.

I aquesta necessitat nacional del treball és la que s'imposarà, d'una manera certa, encara que sigui violenta, perquè la violència per a secundar i afermar les lleis de la natura és menys violenta i menys injusta que la violència esmerçada per a contradir i obstaculitzar les lleis naturals. La violència per a fer treballar, el treball forçat, l'esclavitud mateixa, és menys injusta i menys inhumana que la violència per a impedir el treball. L'esclavitud és viable, la vaga general, no. Dures paraules són aquestes, però posat que els homes en el lliure ús de les seves facultats, en la lliure disposició del dret d'independència personal es resisteixen i es rebel·len contra el treball, d'una manera o altra es caurà en un règim que serà en alguns conceptes comparable amb l'esclavitud. De fet, amb esclavitud la humanitat ha viscut centúries, però amb vaga, no, perquè la vaga és la cessació del treball i la destrucció de la subsistència humana.

La reacció feixista d'Itàlia, d'Alemanya, la que, segons s'endevina, forçosament s'implantarà a Àustria, la que ja apunta a Bèlgica, a França, a la mateixa Anglaterra té aquest valor històric: *la necessitat humana del treball*, que els socialistes, comunistes i anarquistes refusen i neguen. El feixisme no és un règim just, com no és justa l'esclavitud, i per això aquesta profecia, és sense goig de cap mena que l'estampem, perquè sota règim feixista patirà la justícia i serà combatut l'esperit, com ho és a les nacions on està implantat el sistema. Però el feixisme té sobre el socialisme el valor humà de se-

cundar i afavorir la necessitat humana del treball.

El feixisme és una exaltació del valor nacional per a imposar el treball, no per amor a Déu o al pròxim o per deure de virtut i perfecció personal com predica el cristianisme, sinó per profit i glòria de la nació, i per això els feixistes alemanys duen el nom ben gràfic i exacte de nacional-socialistes. El treball passa a ésser obligació nacional com el servei militar, i això porta una pila d'abusos i d'exageracions i d'iniquitats sens dubte, però aquella imposició nacional secunda i afavoreix el treball i la subsistència de la nació, que l'expansió social-revolucionària ràpidament tendeix a destruir.

Com a prova que els sindicats i les vagues impe- deixen i tendeixen a destruir la vida nacional hi ha l'exemple de Rússia, on els comunistes que instau- ren la dictadura del proletariat han abolit de fet els sindicats i les vagues, perquè amb vagues i sindicats la nació no s'aguantaria. L'esclavitud russa, règim duríssim i més abominable allí que enlloc precisament perquè són socialistes els esclavitzadors, és un règim viable dins de la tirania, com eren viables els imperis asiàtics, el cesarisme pagà i les monarquies absolutes. El que no és viable és l'anarquia i la vaga general. Els homes poden viure empresonats, el que no poden és viure sense menjar.

La gent que no ha volgut ésser cristiana i que no ha sabut ésser lliure, haurà de viure moralment empresonada, perquè règim de presó és el milita- risme feixista. Ho escric amb dolor i temença, perquè no sóc ni seré mai feixista, i el feixisme persegueix i perseguirà coses estimades i sagrades. El nacionalisme, que és el motor i la font de l'obli- gació de treballar, és el nacionalisme de la força, i sucumbiran, com ja ho heu vist a Alemanya, els na- cionalismes locals, les regions, les tradicions, i per- seguida és allí la religió catòlica per no avenir-se a la idolatria nacional. No cal dir, perquè és prou pa- tent, com es pagarà cara la seguretat del treball, a la nostra terra, i no cal fer-se il·lusions sobre la sort que espera Catalunya, ni tampoc sobre la selecció de democràcia cristiana que floreix al centre d'Espanya. L'absolutisme nacional no està per autonomies, ni per democràcies, encara que siguin cristianes.

Per això els temperaments aristòcrates i antipo- pulars s'hi extasien i entusiasmen amb el feixisme, que els cristians miren tristament i solament aca- ten com a fet biològic, com a reacció col·lectiva per al treball i per l'abolició de les vagues, perquè aques- ta és la finalitat històrica que hi ha al fons del fei- xisme. La reacció contra les vagues i contra les doc- trines que condueixen a l'eclosió i foment de les vagues. La reacció humana per al treball.

Però el feixisme no és en definitiva l'ordre so- cial cristià. Aquest, vençut i tot de moment, és etern perquè té el llevat de la justícia permanent i tendeix a identificar-se amb el regne de Déu. El seu triomf no és ara, però quan vingui el dia serà etern. Per això convé que les motivacions cristia- nes surtin al pas de les motivacions feixistes i afir- min la supremacia de la consciència cristiana. Con- vé sobretot que abans que vingui el feixisme a imposar l'obligació als estudiants d'estudiar, i als obrers, de treballar, siguin els cristians que aixe- quin aquesta divisa que és a la vegada de justícia cristiana i de justícia social: *A treballar! A estu- diar!*

EL MOVIMENT SOCIAL

Les activitats dels revolucionaris

PER J. CIVERA I SORMANI

Com és sabut, el senyor Largo Caballero ha estat a Barcelona per a plantejar la revolució social que ens ha de convertir en els homes més feliços del món. Sembla que ja tenen enllestit el primer acte de la farsa revolucionària que han de representar en el nostre escenari polític. Els altres actes aniran preparant-se lentament. El difícil serà preparar el desenllaç. És possible que un cop acabada la farsa, els actors es barallin darrera la cortina. És molt fàcil escriure obres revolucionàries que engresquin el poble. El que costa és representar-les bé.

Si no esclata aviat la gran revolució que prepara el senyor Largo Caballero, quan es decideixi a fer-la la gent en compte d'esverar-se, es posarà a riure. Caldrà anunciar l'hora que esclatarà, perquè hom pugui sortir al balcó a veure passar la mascarada revolucionària.

¿És veritat que el senyor Largo Caballero, que fa pocs mesos era ministre, intenta fer esclatar la revolució social? Mentre ell no digui el contrari, hem de creure que ha vingut a Barcelona per a posar-se en contacte amb els elements revolucionaris. ¿Què ha passat d'ençà que no és ministre? ¿S'ha esfondrat el règim republicà que fins fa poc acceptaven i reconeixien els socialistes? No. ¿Per què, doncs, adopta una actitud tan impròpia d'un polític governamental? Aguanten-vos el riure: perquè van guanyar les eleccions les dretes. I si haguessin guanyat les esquerres, i els socialistes haguessin seguit governant, què haurien fet si les dretes haguessin preparat un moviment facciós? ¿Hauria permès el senyor Largo Caballero que els adversaris dels socialistes s'haguessin confabulat per a foragitar-los del poder? Hem de creure que haurien adoptat una actitud enèrgica davant la possibilitat de perdre el poder.

Els socialistes criden i gesticulen perquè s'han esmunyit de les seves mans les prebendes que constitueixen la seva única aspiració. Així com els aparells de ràdio, fan soroll quan estan enxufats, els socialistes criden quan estan desenxufats. És un fenomen que no falla. Oferiu una cartera al senyor Largo Caballero, i esdevindrà més dòcil i manyac que un collegial aplicat.

L'ex-ministre de Treball, s'ha posat en contacte amb diversos elements revolucionaris. El senyor Largo Caballero, de seguida es va donar compte que a Barcelona, no hi havia res a fer. Els dirigents de la Confederació, no accepten la col·laboració dels socialistes. Damunt les planes de l'òrgan d'aquell organisme sindical, han dit mantes vegades que no creuen en l'eficàcia del Front Únic. Els anarquistes volen anar a la lluita desplegant la bandera que simbolitza llurs ideals. Ja hem explicat en altres articles les causes que motiven aquesta actitud. A Barcelona els socialistes tenen una força molt migrada i, per tant, la Confederació no els necessita per enarborar la bandera revolucionària.

La F. A. I. únicament anirà a la lluita, si a conseqüència de l'actitud antipatriòtica dels socialistes,

Espanya es troba en uns moments caòtics. Els revolucionaris únicament triomfen quan saben aprofitar els moments que els són favorables. Avui, ho hem vist ben clarament a Austria, els partits polítics no poden lluitar contra l'Estat. Cent anys enrera era fàcil vèncer-lo, però amb els armaments moderns és quasi impossible. Els socialistes austriacs ja feia molt de temps que es preparaven per a donar el cop i, no obstant, han estat vençuts. Una lluita franca entre els nostres revolucionaris i l'Estat, no tindria cap conseqüència política perquè serien fàcilment vençuts. El perill no rau en la revolució, sinó en els moments caòtics que es produeixen en esclatar un moviment revolucionari. Quan els ciutadans s'esveren, els qui estan a l'aguait s'aprofiten de llur esverament. Els homes que avui exerceixen una tirania damunt el poble rus, en esclatar la revolució que va fer rodolar per terra la corona del Tsar, constitueixen una minoria i, no obstant, es van imposar, perquè va poder més l'audàcia que la força. En uns moments de confusió ningú no pot preveure, quins són els elements que aconseguiran imposar-se.

La F. A. I. no és, doncs, perillosa per la seva força, sinó per la seva audàcia.

Els únics que s'han col·locat obertament al costat del senyor Largo Caballero, són els comunistes. Aquests tenen homes que valen molt més que els dirigents de la Confederació, però no han aconseguit gaires adeptes entre els obrers catalans. Els capdavaners del partit comunista, són els qui han inventat el truc del Front Únic, per aconseguir el triomf de la revolució social.

No creiem que el senyor Largo Caballero, consideri suficient aquesta aportació per a fer vibrar els clarins estridents de la revolució.

Mentre els revolucionaris fan viure el país sota la constant amenaça de la revolució, es van tancant les fàbriques i es va empobrint la nostra economia. Si no es forma un govern fort queaturi la follia revolucionària, anirà accentuant-se la crisi del treball.

Els fabricants del ram de l'aigua, han anunciat el tancament de llurs fàbriques si persisteixen els obrers demanant augments de jornal. Tots els negocis estan paralitzats i en el ram de la construcció hi ha un gran nombre d'obers que no treballen. ¿Com voleu que es construeixin cases, si hom no sap de qui seran quan estaran acabades? No ha pogut constituir-se una societat que anava a crear noves línies d'autoòmnibus, perquè no troba capital suficient per adquirir-los. Si amb una ampolla de líquids inflamables, hom pot destruir impunement un cotxe, ¿com voleu trobar capital per explotar un negoci, els beneficis del qual depenen de la benevolença dels incendiaris?

Els elements extremistes van arruïnant la nostra economia. Si no fem un esforç per a defensar-la, de Catalunya, no en quedarà altra cosa que el paisatge.

Mossèn Cardona ⁽¹⁾

Mossèn Cardona, o la simpatia cristiana. Un somriure d'amic i germà sota la cabellera crespa, hirsuta. Un clergue efusiu, sense fel, cordial, entusiasta. I una paraula viva, eloqüent, florida, en els sermons marians, en els sermons patriòtics, en la poesia, en l'amistat. Sermons patriòtics vull dir aquells que va resumir en "Catalunya cristiana" (2), que és el seu testament, i és el nostre. Donava una mà a Mossèn Cinto i una altra mà al Canonge Collell. Mossèn Cardona, fill de Cardona; tothom tenia ben present la felicitat hominí com si el seu cognom concentrés tot el suc i tot l'amor d'una vila. Mossèn Cardona, de Sabadell, fill de Sabadell per segona natura, donava la mà, per no esmentar més que als morts, al Dr. Sardà i Salvany i a aquell altre gran sabadellenc, menys conegut a fora, de cara aspra i de cor immens i popular, que fou el Pare Joaquim Corominas. En el meu temps, sota la monarquia escolar del "Pare Rector" (sempre serà aquell per a mi "el Pare Rector" entre el rengle immortal de rectors de l'Escola Pia), rector amb la canya de l'ordre, verda la sotana, apedaçat, i tan oberta i caiguda la butxaca i foradada d'almoines que ell deia que "fins pagava didatges", en aquell temps començarem els adolescents del batxillerat a oir parlar d'un capellà jove, predicador català i per tant fresc i poètic, que havia sofert denúncies policiaques. Com Joan Baptista era un segon Elías, Mossèn Cardona era per la generació nova com un segon Mossèn Cinto, però que vibrés i pugés per les trones i engarlandés el púlpit amb nous idillis i flors místiques. Mossèn Cardona atreia les gents i omplia els temples. El vaig sentir per primera volta al Santuari de la Salut. Tal com m'aparegué, coronat per damunt de la gent i les empenes, amb la tofa negra de la cabellera ricada, per trenta cinc anys així mateix l'he vist, sense defallir, sense decandir, preservat jove, eloqüent, tendre, fraternal i floral fins a la mort. Després el vaig sentir predicar a la Bonanova de Sant Gervasi. Com a la Salut, predicava de la Verge. Era un perlejar, una cascada, un fai de salutacions místiques, i la trona, test prodigiós, brollava de tiges i de rams del Càntic dels Càntics. Aquells sermons no els puc oblidar. I no puc mai sentir predicadors marians que no em recordi d'aquell ressò únic d'arpa salomònica de Mossèn Cardona encensant la Reina Celestial amb la gaia ciència, l'angèlica tensó dels trobadors de Maria.

També de l'Acadèmia sabadellenca en vetllada notable el tinc gravat, llegint uns versos l'actualitat dels quals salta damunt de trenta cinc anys de la meua vida. Lloava el pintor conciutadà Antoni Estruch, en l'estrena de la primera exposició de grans quadres d'història evangèlica i el distingia precisament per apartar-se dels camins massa freqüents de l'art pagà i naturalista, volgut dels

*que la veritat no estimen
si no la fan mig vestida.*

clam d'honradesa artística prou enyorada i a la qual ell fou sempre fidel.

No l'he vist mort i no me l'imagino. Mossèn Cardona era un somris fraternal i una mirada bona. La cabellera crespa feia un gràcil contrast amb l'expressió afectuosa. Aquesta gràcia era tota del Crist i tota per Crist, i era un carisme apostòlic com aquell que fou promès, i llargament atorgat, a Pere el Pescador. Quantes ànimes havia pescat per a la taula del cel el seu somriure amantent i destre. L'any passat, per Sant Pere, En Manuel Brunet va escriure que la personal simpatia que segurament devia inspirar i atraure el Príncep dels Apòstols degué entrar com a poderós aglutinant dels primers cristians. Així es conserva i es propaga sovint la fe i la pràctica al voltant d'ànimes clares que tenen per missió fer el Crist fàcil i estimable, per la irresistible simpatia del missioner. "Un professional de la bondat", ha escrit de Mossèn Cardona un dels seus biògrafs (3), "un animador", ha glosat un altre. De fet, quan ell entrava per les cases àdhuc en llars no fervoroses, fins les parets s'estovaven. He llegit que el P. Claret, sovint en pujar a la trona només amb l'actitud de senyar-se ja feia conversions, i jo he vist un pare carmelita que en aparèixer, gros i somrient amb santa claror, també guanyava els cors fins abans de parlar, perquè somreia com només poden somriure els sants. Somreia d'humilitat. Mossèn Cardona era d'aquesta escola. Quan en alguna casa hi havia *dificultats* pels sagraments, en cas de malaltia greu, ell era l'home. "Mossèn Cardona ho arreglarà." "Hi té una traça!"... I així, quantes ànimes guanyades, quantes conversions en aquest fertillíssim ministeri del confessar malalts i moribunds, que exerci com deure abnegat fins als darrers temps del seu viure!

I així era el poeta. La religió i la pàtria eren el fons d'or, l'estofat auri preciós de la seva testa ingènua que gens no costaria de trobar retratada en qualche retaula català quatrecentista, model d'algun d'aquells diaques sempre joves, Llorenç, Vicenç, Esteve... Cantà les flors i la terra: *Lliris blaus, Terrals*. Flors espirituals i terra materna. Lírica patriarcal, tendra i florida. Filla, bona filla del mestre insuperat de Folgueroles. Aquesta corda tendra de Mossèn Josep Cardona l'especialitzà en la literatura mariana i eucarística, branques en les

(1) Mossèn Josep Cardona i Agut, Prevere, natural de Cardona, poeta, prosista i orador sagrat, morí a Sabadell, on residia i exercia el seu ministeri des de fa més de trenta anys, el dia 14 de l'actual febrer, a l'edat de 65 anys. La seva obra literària és copiosíssima, i és principalment aplegada en els següents volums de la Biblioteca Sabadellenca: *Terrals*, amb pròleg de Miquel Carreras (1927); *Cançons i moralies*, amb pròleg de Lluís Bertran i Pijoan (1927); *Lliris blaus*, amb pròleg de Mn. Pere Verdager, i *Històries i fantasies*, pòrtic d'Antoni Busquets i Punset (1932). "Havia presidit moltes festes literàries i format part del Jurat de molts Jocs Florals. Era un orador de gran volada i el seu nom tenia un assenyalat prestigi com a missioner, i és indubtablement el sacerdot català que ha predicat més sermons." En un sol any va predicar-ne més de 500. Els seus serveis per a l'increment de la pietat i devocions de la terra són també brillantíssims. V. la nota biogràfica publicada a *La Veu de Catalunya* i a *El Matí* el dia 15 febrer, l'endemà de la seva mort.

(2) Mn. Josep Cardona i Agut: *Històries i fantasies*, p. 27.

(3) Miquel Carreras: pròleg a l'aplec *Terrals*.

quals fou copiós productor, i aquest consol que ell prodigà per les llars que ploraven, el fixava sovint en les breus i aromàtiques necrologies que dedicava a cada difunt estimat, en nombrosos recordatoris d'òbit o funerals de les famílies de la seva innumerable amistat i coneixença.

Ple d'aquest gust de tradició i de terra, cantà les masies, les creus de terme (*La senyera triomfant* és un dels millors poemes crucífers que hem llegit), els altars barrocs, i tota cosa cristiana o cristianitzable. *L'amor nadiua* és un dels millors resums poètics de l'amor a la pàtria. És un cant típic i modèlic. No podent ja parlar-ne més, d'aquest gran i afectuós treballador que omplí de bé la seva vida i el seu poble, no essent recompensa digna el més fervent elogi literari, per al qui deu haver gustat ara la mel divina dels elogis eterns, deixeu-me acabar girant-li en honor seu els amplexos versos del seu

magnífic poema *La glòria del treball*, que tant concorda amb les simfonies socials que en aquestes planes es modulen. Siguin dits a llaor del gran treballador cristià aquells seus propis versos:

*Fill del treball, estén la vista i mira
quina estela de llum deixa el teu pas
damunt la terra on justament s'admira
sempre més gran l'imperi del teu braç.*

*Fill del treball, ara la vista gira
cap allà dalt, al llunyedar sens fi.
Veus una estrella que tot just s'albira?
Doncs altra glòria se'ns promet allí.*

Allí, en aquella estrella, i en el camp estellat dels lliris blaus del cel, allí per sempre més poguem fer-hi fraternal berenar i conversa!

R. R.

Agnès Armengol

Pocs dies abans del pietós traspàs de Mn. Josep Cardona, la ciutat de Sabadell havia sofert un altre dol intens amb la pèrdua de la venerada poetessa i patrícia N'Agnes Armengol, vídua de Badia (1), fecunda escriptora cristiana, el nom i l'obra de la qual no podran pas oblidar els qui volen restaurar la nostra pàtria damunt de bases fermes i eternes. Un de nosaltres, dels qui batallam en aquest setmanari, àdhuc sense conèixer personalment la il·lustre dama, tingué un dia l'honor de veure que a una revista catalana de Buenos Aires sortia un vibrant poema de donya Agnès Armengol, a ell dedicat, en sentit d'aprovació i encoratjament per una actitud polèmica en defensa de l'honestetat de les nostres lletres.

Mossèn Josep Cardona tot justament es qui millor ens pot parlar de la seva distingida coterrània, a la qual va dedicar un estudi: "*La patrícia Agnès Armengol*" (2), que és definitiu, i que ha estat reproduït i fins traduït tot sencer en algun confrare arran de la mort de l'escriptora. Víctor Català digué d'ella: "Les poesies d'Agnès Armengol tanquen com dins d'un essencier d'època tota l'aroma d'un temps i les modalitats d'un poble en resurrecció." La ciutat de Sabadell en diverses ocasions li reté justíssims homenatges "i hom admirà — escriu el seu digne biògraf — la dama sabadellenca, de finor aristocràtica i sentor terral, coneguda de tots per haver col·laborat a tota cosa espiritual nostrada, animant festes i certàmens, cantant gestes i tradicions ciutadanes: *La Verge de la Salut i l'Aplec*, *La festa dels ocells*, *El monument d'En Sallarés*, *Les nocces sacerdotals del Doctor Sardà*, *Manuel Ribot i Serra*, *La parròquia i l'Església cremada*. A propòsit d'aquesta darrera poesia — va dient Mn. Cardona, — recordem que en 1913, dintre el clos de l'antiga església de Sant Feliu, que mostrava encara els estralls de la setmana tràgica, Agnès Armengol, talment com una Sibilla, hi féu sentir la seva suggestiva veu clamant per l'honor de la ciutat que no s'assoliria fins a la completa restauració de la casa de Déu. I fent-se apòstol del sagrat afer, després d'una crida a les dones i d'haver organitzat amb l'ajut d'altres valuosos elements una tombola a la Caixa d'Estal-

vis, aportava a la llista de subscripció pel nou temple, la suma neta de vint-i-dues mil pessetes, que rebé la M. I. Junta d'Obra de la Parròquia, com si fossin plogudes del cel. D'aquí que Agnès Armengol es posés a cantar amb el cor esponjat de joia, quan, l'any 1921, veié el temple alçat i beneït:

*"El càntic del "Te Deum"
s'alça triomfant
i vius i morts responen
llagimejant."*

La Biblioteca Sabadellenca ha publicat d'Agnès Armengol els volums *Sabadellenques i altres poesies* (1925), *Redempció*, poema (1925) i *Rosari Antic, Tradicions i Records* (1926).

Reposi en pau la venerable cantaire de la fe i la pàtria, i a la pàtria eterna puguem un dia i per sempre resar junts el Rosari etern i els misteris de glòria.

(1) Morí a l'edat de 82 anys, el dia 30 de gener.

(2) *Històries i fantasies*, p. 87.

Josep Llimona

Recull de necrologies són les pàgines d'aquesta setmana, per la coincidència de tantes pèrdues il·lustres. En preparació el present número ha lliurat a Déu la seva ànima de gran cristià En Josep Llimona i Bruguera (q. e. p. d.) traspasat piament el dimarts dia 27 de febrer a la matinada, enterrat amb doble solemnitat cristiana i cívica, amb grandiosa manifestació de dol popular, l'endemà dia 28. CATALUNYA SOCIAL s'associa al dolor de la família, de la ciutat i de Catalunya tota per la mort del gran escultor, honor de la nostra pàtria i honor de l'art universal, perquè sincerament creiem que Josep Llimona és un dels més grans escultors contemporanis, una figura original i poderosa en la història de l'art, i és glòria i goig de nosaltres que sigui català i cristià. Doblement caríssima ens és la seva memòria en quant s'associa a la del seu estimat i ploradíssim germà el pintor Joan Llimona, artista i apologeta cristianíssim, venerat com a propi en aquesta casa.

En un dels pròxims números un de nosaltres escriurà l'homenatge degut.

Cal una acció paralel·la

Davant l'estat d'agitació i de manca de disciplina social en què ens trobem en el nostre país, hi ha esperits equilibrats que reaccionen en una sola direcció: la de conservar l'ordre públic a ultrança i reprimir tot el que pugui ésser ferment revolucionari. "Aquí manca un govern que imposi el respecte a la llei, manca una disciplina; manca una mà forta que imposi la justícia." I de seguida invoquen els set anys de Dictadura, durant els quals molts dels qui avui gallegen (des dels sindicalistes de la C. N. T. fins als socialistes de la U. G. T.) restaren quiets i, en conseqüència, tranquil·la la societat.

Aquesta actitud és lògica, i els qui l'adopten tenen tota la raó. ¿Quina cosa més natural que reaccionar en aquest sentit davant el fenomen del des-govern en què ens trobem i davant la manca de disciplina social del nostre país, efecte, sobretot, de la manca d'un govern fort que faci passar tothom pels camins de la llei? Comprenem i ens expliquem una actitud tan natural, i de bona gana la compartim. Sense l'ordre social i jurídic no hi ha convivència possible, ni vida social de cap mena.

Cal restablir, doncs, aquest ordre jurídic (que és més ample, és clar, que l'ordre estrictament material), ja que aquesta és la primera necessitat sense la satisfacció de la qual és impossible pensar que la confiança reneixi, que el capital surti a la superfície i que l'economia del país estigui altre cop normalitzada.

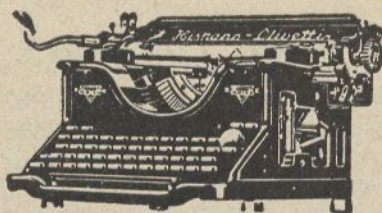
Però cal recordar que aquest ordre no ho és pas tot en la societat. L'ordre jurídic és fill de la justícia i de la satisfacció moral de tots els ciutadans. I mentre a casa nostra tinguem problemes d'atur forçós i d'altres a resoldre, de tanta urgència com aquest, no hem de propugnar per l'ordre jurídic sense que, a la vegada, propugnem per una major

justícia social i, com a cosa immediata, per la solució d'aquells problemes urgents. ¿Com es pot concebre l'ordre jurídic en una societat en què molts milers de ciutadans no treballen i no tenen pa per a la seva boca i la dels seus fills?

Per això a nosaltres ens faria molt goig que a cada petició legítima d'ordre s'hi ajuntés una petició de solucions per aquests problemes d'una urgència tan enorme. Així es veuria clarament com els qui demanem l'ordre públic, demanem també un ordre de justícia que, no solament cerqui la conservació de la nostra posició social, sinó que propugni per una solució més justa i més equitativa dels problemes socials existents. I si és cert que sense la solució prèvia de l'ordre general no són possibles les solucions dels altres problemes, és ben cert també que en va lluitarem per aquell ordre públic material sense l'interior satisfacció produïda per un ordre més profund, l'ordre de justícia, que fa que tothom es trobi satisfet en el seu lloc i que ningú no hagi de sospirar per l'adveniment de societats utòpiques, probablement més carregades de defectes i de tares que la societat actual, tot i tenint-ne tants aquesta!

Per aquesta raó ens ha satisfet molt l'actitud dels partits de dreta de Madrid que, en demanar i exigir aquest ordre com un postulat de tota vida social, s'han preocupat del problema gravíssim de l'atur forçós, propugnant un projecte de llei a base de milions de pessetes per obres públiques.

Perquè, sense portar el pa a la boca dels qui no en tenen i sense procurar-los el treball necessari per a la conquesta d'aquell pa ¿com podem exigir que tots visquin la vida de la llei, ni podem pensar en solucions d'ordre general, el fonament de les quals no pot ésser altre que el de justícia?

Hispano Olivetti M. 40

La màquina de qualitat SUPREMA a un preu RAONABLE
FABRICADA A BARCELONA
Guanyadora del Campionat de Mecnografia de Barcelona

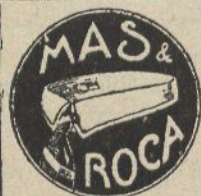
Via Laietana, 37 - Tel. 14734 - BARCELONA

REBUDES NOVETATS

Balsells

SASTRE

Pl. Urquinaona, 4
Tel. 24954

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA

CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

Cercles d'estudis

El salari familiar

En els números de CATALUNYA SOCIAL (1) donarem una succinta idea del tema a discutir en la pròxima Assemblea de Cercles Obrers del dia 11 de març, a les deu del matí, que ha de tenir lloc a Barcelona, en el carrer de Rocafort, 42. Avui, per a concretar el tema de la discussió de la tarda, donem les conclusions d'un article del P. Joaquim Azpiazu, publicat a "Razón y Fe" sobre el salari familiar (2).

Per salari familiar s'entén el que és suficient no solament per a la sustentació d'un obrer que sigui frugal i de bons costums, sinó també per al sosteniment de la seva família.

El salari familiar pot ésser absolut i relatiu. Salari familiar *absolut* és aquell que és suficient per al sosteniment no solament de l'obrer, sinó també d'una família, en un promedi de tres o quatre fills. Salari familiar *relatiu* és el que dona a l'obrer una remuneració suficient per a sostenir-se ell i la seva família, tenint en compte el nombre exacte de fills.

CONCLUSIONS. Primera: Es refereix a la mateixa definició del salari.

El salari no pot ésser simplement el preu d'una mercaderia que s'anomena treball; ni tampoc una remuneració que únicament i exclusiva respongui al factor utilitat productiva, o encara menys al factor necessitat imprescindible de la vida... sinó que cal atendre també la valor de la personalitat humana.

La definició pròpia del salari just podria, per consegüent, ésser aquesta: "El salari és la retribució corresponent a la prestació del treball de l'obrer, tenint en compte la possibilitat, mitjançant aquest, d'una existència digne de l'home" (3).

Les exigències normals de la vida, les possibilitats de la producció i el rendiment del treball, heus ací tres requisits que han de guardar ordre jeràrquic per a donar al salari la seva justa valor (4).

Segona conclusió: En aquesta doctrina es veu clarament destacada la idea de la personalitat humana, idea singularment social i singularment cristiana que mira a l'elevació material i moral de tot home i, per consegüent, de tota societat. I es fa palesa al mateix temps, sota l'exposició d'aquesta ideologia social, la idea del *bé comú*, que ha de imperar i viure en la societat, si és que aquesta vol vertaderament ordenar-se com cal.

Tercera conclusió: Per a la millor ordenació de la societat tal com avui existeix, no hi ha cap dubte que l'ideal seria assentar-la sobre els fonaments d'una vertadera classe mitjana... L'existència d'una classe mitjana nombrosa és la garantia d'estabilització per a l'Estat i per a la mateixa societat... No hi ha cap mena de dubte que l'explotació indigna de l'home, i la usura, han creat la divisió del pobre en dos grups: un d'homes excessivament rics i un altre de proletaris excessivament pobres (5).

Es donarà remei eficaç per a ambdós estaments si es reconeix la personalitat humana en la reali-

tat del salari familiar; retallant dels beneficis excessius del patró el necessari per tal que l'obrer pugui viure, donarem un pas cap a l'estabilització social mitjançant la creació d'una classe mitjana propietària.

Quarta conclusió: Per tot l'exposat es demostra la gran concòrdia que hi ha sempre en la sociologia cristiana quan es tracta d'un problema tan cristià i a la vegada tan humà. Ella fa destacar sempre els conceptes que el món civilitzat més estima (si més no d'una manera teòrica): la valor excelsa de la personalitat humana, l'admissió per part de tots del respecte i de la més gran atenció al *bé comú*.

Quinta conclusió: De tots els documents pontificis es demostra que és indispensable la implantació d'un salari familiar *absolut*, és a dir, el que sigui suficient per a una típica família mitjana; i això en virtut de la justícia social, segons hem tractar abans de demostrar.

Navegant, però, entre la zona de la justícia i de l'equitat, i encara si es vol un tros més enllà, trobem que un salari familiar *relatiu* correspondria en teoria idealística a una equació entre l'equitat i la vida familiar de l'obrer. Però no s'amaga a la perspicàcia de ningú que la realitat de la seva implantació i aplicació es faria impossible, i que per virtut de la malícia humana es convertiria sovint en perjudici dels millors, i en benefici dels pitjors.

Aquestes dificultats les resol la Caixa de Compensació.

(S'anomena Caixa de Compensació aquella Caixa comunal on els patrons disposen una prima fixa per a cada obrer de la seva fàbrica, sigui casat o solter. La Caixa de Compensació distribueix aquestes primes entre els obrers de les fàbriques que les han aportades, d'una manera proporcional al nombre de fills.)

"La retribució total del treballador té avui dia dues parts: el salari pròpiament tal, i el dret a les assegurances socials. Si a això s'afegeix el *subsidi familiar*, la retribució del treballador es compona

(1) CATALUNYA SOCIAL, 10 de febrer de 1934. Els Cercles Obrers.

(2) Razón y Fe, núms. 442, 443, novembre i desembre de 1933. J. Azpiazu. El salario familiar y las cajas de compensación (45 planes).

Sobre el salari familiar es consultarà amb profit la següent bibliografia: El salario familiar. Crónica de la Asamblea de Cuestiones Sociales de Vitoria (10-16 de juny de 1933). 23 pp. La Paraula Cristiana, desembre de 1932. Bartomeu Quetjas Gayà. El salari familiar i les fórmules concretes per a implantar-lo. — Alberto L. Argüello. El salario familiar y las Cajas de Compensación. Santander, 1932. — Roger Picard. Le Salaire et ses compléments. Allocations Familiales. Assurances Sociales. Paris. Rivière. 1928. — Syrey. Allocations familiales et Caisses de compensation. Paris. 2.°, R. Soufflot. — Bonvoisin-Maignan. Allocations familiales et Caisse de Compensation, Paris. 1930. — Rutten. La doctrine sociale de l'Eglise. Liège. Editions du Cerf. 1932. p. 118 i segg. etc. etc.

(3) John Ude. Soziologie. Schaap, 1932, p. 300.

(4) Declaració dotze de la "Carta del Treball" italiana.

(5) Rerum Novarum, Barcelona, Foment de Pietat, 1933, p. 5.

de tres parts: el salari pròpiament tal, el dret a les assegurances socials i el dret als subsidis familiars proporcionats al nombre de fills.

"Tot el sistema podria condensar-se en les següents fórmules: El treballador té dret a un salari pel treball que subministra; l'home té dret a una assegurança social pel risc en el qual incorre; el pare de família té dret a un subsidi familiar pels fills que sosté.

"A treball igual, salari igual;
a risc igual, assegurança igual;
a família igual, subsidi igual." (6).

Conjugant aquests tres factors trobaríem una mesura exacta que seria la que s'adaptaria a la condició d'un patró vertaderament cristià.

(6) Valeri Fallon. *Economia Social* (trad. Roda). Barcelona. Joan Gili. 1932. p. 270-271.

Moviment catòlic

El Catolicisme a França. — El P. Delattre, S. J., acaba de publicar un raport sobre les activitats del Catolicisme a França força interessant i suggestiu. Fa avinent l'illustre pare jesuïta que el Catolicisme francès no està organitzat com un gran exèrcit, sinó que les seves activitats són de guerriller i observa que en les guerres napoleòniques els guerrillers espanyols derrotaren els gran exèrcits de l'invasor francès.

Una de les activitats més interessants del Catolicisme francès és la del recrutament de sacerdots per a la vida parroquial. Les parròquies rurals abandonades a França són a milers, i, no obstant, a la pagesia és on es formen els temperaments forts, els homes de sacrifici i els grans dirigents. Els dirigents de les ciutats de demà creixen avui a la pagesia conreada pel zel de sacerdots exemplars. A París i en moltes ciutats de França se celebren Congressos per a fomentar la idea de les vocacions sacerdotals i religioses. L'obra de les vocacions religioses va reunir en 1932, solament a l'arxidiòcesi de París, un milió cent trenta mil francs. Les vocacions augmenten a les ciutats; a París, per exemple, els seminaristes eren 820 en 1932. Per tal de fer sentir als infants i al jovent l'ideal de la vocació religiosa s'han organitzat algunes companyies de teatre que segueixen les poblacions de França donant representacions en les quals es destaquen l'heroisme i l'idealisme dels sacerdots i dels religiosos.

La idea missional ha adquirit en els darrers temps una gran importància. En 1930 es va fundar a la Universitat Catòlica de Lille la "Ligue Missionnaire des étudiants de France", encaminada a fer conèixer la vida de les missions, l'estudi de les races, el despertar vocacions de missioners, de metges i assistents de missions, etc.

Ben interessants són les "Semaines de perfectionnement sacerdotal" celebrades per primera vegada a París el setembre de 1933. En elles van prendre part uns 40 sacerdots entre rectors i vicaris. Durant la primera setmana hi ha exercicis espirituals. Al dissabte els sacerdots retornen a llurs parròquies. El dilluns tornen a comparèixer i comença un curs sobre problemes de perfeccionament sacerdotal i acció parroquial. Cada conferència acaba amb discussió. Aquestes reunions d'estudi i d'oració estan destinades a adquirir gran transcendència per a la renovació de l'esperit i de les activitats dels sacerdots.

En una zona de 600 quilòmetres de llargada per 40 d'amplada, en tot el tros que va del mar a Suïssa van ésser destruïdes les esglésies pels es-

tralls de la guerra. Gràcies a les activitats dels sacerdots i dels seglars catòlics, gairebé totes les esglésies han estat aixecades de nou.

Una de les activitats més interessants del Catolicisme francès és l'actuació desplegada per la clerecia jove en els ravals de París. La campanya del P. Lhande amb els seus llibres "Le Crist dans la banlieue", "Le Dieu qui bouge", no ha pas tingut solament l'eficàcia de reunir més de 30 milions de francs per a aixecar esglésies i escoles: ha regenerat els ravals de la gran urbs que eren la seu del comunisme.

Aquella clerecia admirable ha reguanyat per a Jesucrist ciutats senceres que ahir li eren enemics. I el cardenal Verdier, home de gran iniciativa, s'ha emprès d'aixecar seixanta esglésies a les barriades més populosos de París per a donar el pa de cada dia a milers d'obriers sense treball i per a alimentar amb les ensenyances de l'Església centenars de milers de famolencs que vivien en plena ignorància i salvatgeria.

L'activitat religiosa desplegada pels artistes és exemplar. Hi ha indrets on els cercles d'artistes, durant els diumenges de Quaresma fan putxinellis; els artistes de París, amb la llur "Union Catholique du Theatre", concorren a la missa que cada diumenge se celebra, especialment per a ells a l'església de la Magdalena; ells han pogut crear un teatre catòlic exemplar entorn del gran escriptor catòlic Henri Ghéon i els "Compagnons de Notre Dame".

Encara caldria parlar de les activitats desplegades pels catòlics francesos en les llurs universitats catòliques i en les Setmanes Socials. En parlarem un altre dia.

Diada Social Popular

Se celebrarà el diumenge, dia 11 de març, a Barcelona (Rocafort, 42), sota el següent programa:

A un quart de deu del matí: Missa a honor de Jesús Obrer, a l'església dels PP. Salesians (Rocafort-Floridablanca).

A les deu: Assemblea de Cercles Obrers a a sala d'actes de l'Institut Obrer de Sant Josep (Rocafort, número 42).

A dos quarts d'onze: Conferència pública: "Una visió pràctica del problema social", pel senyor Joan Gayà Busquets, Dr. en Dret.

A les tres de la tarda: Assemblea de Cercles Obrers.

Barcelona, març de 1934.

Carnet setmanal

Així no podem continuar.—Tothom està conforme a reconèixer la inutilitat absoluta del Govern actual. Sense orientació fixa, decantant-se a la dreta o a l'esquerra amb un aire imprecís que fa angúnia, hom reconeix que la seva situació és absolutament instable i que la seva tasca és insignificant.

Per altra part, l'esterilitat del Govern porta, com a conseqüència, l'esterilitat de les Corts. I dins el Parlament es reproduïxen els debats inútils, inacabables, però no es fa tasca eficaç i de profit. En conseqüència, les Corts van perdent el seu prestigi i ja hi ha qui parla de la necessitat de dissoldre-les.

I és evident que no podem continuar en aquesta forma tan inútil i, és clar, perjudicial per a tots i, sobretot, per al país en general. ¡Com si no hi hagués problemes forts a resoldre a Espanya! Ací teniu el problema de l'atur forçós, el de la reforma agrària, el del sanejament de les finances públiques, els de caràcter espiritual que tan fortament plantejats van deixar les tristes Corts Constituents, etc. I havent-hi tots aquests problemes a resoldre ¿com han de seguir ni per un dia més les coses amb la inactivitat d'ara i prevalent-se el Govern de la necessitat que, per a governar, tindrien dels radicals les minories de dreta? Això seria senzillament suïcida; però no ho seria sense produir greus conseqüències per al país i per al mateix partit radical, que sembla voler aprofitar-se de l'ocasió per a seguir en aquest pla de quietisme i de no tocar cap problema fonamental dels que ara es troben plantejats.

L'obra del Parlament de Catalunya. — El Parlament de la Ciutadella segueix amb la mateixa buidor de setmanes passades. Absent la minoria de Lliga Catalana, continuen les sessions sense diputats de majoria, sense públic, i quasi sense Parlament. Allò és una casa buida.

Però la seva tasca no és pas estèril. Sense discussió, es van aprovant els projectes de llei més importants, i cada sessió devora un reguitzell d'articles dels projectes de llei, que fa feredat! Sort que, de tant en tant, el propi Govern té consciència que la seva obra va massa de pressa, i llavors ve un atur a base que el Sr. Gassol doni una conferència més o menys mitinesca sobre cultura, fent declaracions i més declaracions que només escolten els secretaris i mossos d'estrada, perquè en tenen obligació.

¡Quina pena fan aquestes coses, a les quals ens ha portat el mal cap de la gent d'esquerra! Han volgut manar — que no és governar — no pas amb normes de dret, sinó a gust propi; i han pogut fer-ho amb un desembaràs absolut i total. Els ha quedat

el camí ben lliure. I ells, els qui eternament prediquen contra el feixisme, ara es troben en ple règim feixista, car el Parlament sense control de cap mena no és una veritable institució democràtica. Allí hi ha una tertúlia, i no més, de gent quasi tota addicta i obeïnt un Govern de partit. ¡Quina altra cosa passa a Itàlia, sota el feixisme? ¡I quina altra cosa venia a representar l'Assemblea de Primo de Rivera?

Es dirà que els altres no hi van perquè no volen. Materialment, sí; però espiritualment, no. Per anar a col·laborar dins un règim calen les garanties de dret i de justícia, mínimes en tota democràcia. I aquestes no les han trobades mai els Diputats de Lliga Catalana en els esquerrans que governen. N'hi havia prou que una opinió de la majoria fos compartida per la minoria de Lliga, perquè aquella opinió fos canviada per una altra de contrària. El sol fet de coincidir amb la minoria els portava a canviar de criteri, ja sigui per odi a dita minoria, ja sigui per a evitar a la seva gent la sensació que algun cop es posaven d'acord amb el partit odiat — car no cal oblidar que Esquerra Republicana de Catalunya és un partit, no pas democràtic, sinó demagògic. —

Mentrestant, la tasca del Parlament és nefasta i vergonyosa. Jamai cap règim dictatorial no s'havia atrevit a aprovar una llei com aquesta que nega als Secretaris i funcionaris destituïts — sense mirar la justícia o injustícia de la seva destitució — el recurs contencioso-administratiu i el recurs de responsabilitat civil contra els qui havien votat la seva destitució. El mateix Primo de Rivera no va arribar tan lluny com els esquerrans d'ara, ja que la Dictadura primo-riverista va reservar-se l'execució de les Sentències dels Tribunals Contenciosos, però no va impedir que s'arribés a l'obtenció de dites sentències, algunes de les quals han pogut ésser executades després.

Aquesta llei és un escarni a la nostra autonomia, portada per l'Esquerra. És una llei que ens avergonyeix davant de Madrid i davant de tots els homes que tinguin noció del dret i de les garanties mínimes que avui tenen tots els ciutadans de tots els països civilitzats. I a més, una llei perfectament inútil, ja que constitueix una vulneració taxativa de l'article 101 de la Constitució i que haurà d'ésser impugnada davant del Tribunal de Garanties Constitucionals en tots els casos en què es vulgui aplicar, que seran molts.

Els funcionaris destituïts injustament, ara es troben que se'ls deixa sense recurs davant els Tribunals; i, a més, que hauran de pagar les despeses dels recursos entaulats, despeses que importen moltes pessetes, sobretot en el recurs de responsabilitat civil, que constitueix un veritable plet.

I tot per a salvaguardar els interessos de molts senyors que, posats en els Ajuntaments, van abusar de la seva posició i ara tenen por de les conseqüències legals dels seus propis actes. ¿Podem continuar

ACCIONS A TERMINI
Informació • Compra • Venda

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

per un camí tan ple d'atrocitats jurídiques? ¿No caurem en el ridícul més espantós davant tot Espanya? ¿És aquesta la democràcia que volen implantar els catalans d'esquerra?

El viatge de Companys i Esteve, a Madrid. — Els diaris esquerrans ens han contat els enormes èxits d'aquests dos homes d'esquerra, en el seu darrer viatge a la capital de la República. Ens han dit que van ésser molt ben rebuts; que ara els traspassos de serveis aniran corrent i que cada servei traspasat portarà la seva corresponent partida de pessetes; que els enllaços ferroviaris ara s'estudiaran per una comissió en llur part interessant, o sigui la d'hisenda — ¿i doncs, Sr. Aiguader, quina fou la vostra obra en aquest punt? — i ens han explicat també les converses dels Srs. Companys i Esteve amb distingits polítics esquerrans tan famosos com els Srs. Azaña, Casares, etc.

Ja hi estem acostumats a tot això. Tots aquests viatges espectaculars donen el mateix rendiment; però trista cosa és haver de confessar que, al cap de poques setmanes d'efectuats, ningú no s'atreveix a precisar ço que se n'ha derivat i quins han estat els seus fruits mediats o immediats.

Una cosa a remarcar, però; que al President de la Generalitat no el va rebre cap Ministre del Govern espanyol en arribar a l'estació de Madrid. El prestigi, indubtablement, no va cap amunt.

L'ordre públic en mans de l'Esquerra.

Una de les actuacions més esveradores de l'Esquerra dins la Generalitat és la que fa referència al traspàs

i organització de serveis en matèria d'ordre públic. El Conseller de Governació és home d'esquerra, és clar; el Comissari d'ordre públic — com els seus delegats a les antigues quatre províncies — ho són així mateix; els caps nomenats ho han estat sense concurs o amb unes bases de concursos aparents; i ara, darrerament, ha estat destituïda la vella Junta de Sometents i substituïda per un conjunt d'Alcaldes, quasi tots — potser tots? — d'esquerra; junta que haurà de redactar el nou reglament i que haurà de reconstituir el Sometent.

Quin color polític tindrà el Sometent constituït per aquesta gent? Fins a la Dictadura, el Sometent era una reserva en els pobles i estava constituït per gent honorable, sense color polític com a sometentistes; la Dictadura el va voler constituir a les ciutats, però els rurals van restar intactes. I ara, es porta a cap la reconstitució de tot el Sometent, i no cal dir quina serà la seva característica. Ja es diu que tots els rabassaires del Penedès es proposen d'entrar en les seves files, i amb això queda dit tot!

I quan tot quedi així en mans de l'esquerra i, per tant, d'un únic partit polític dins de Catalunya ¿què ens tocarà fer a nosaltres, els que no pertanyem a aquest partit? ¿Restarem sotmesos a un Govern o a un Directori esquerrà? ¿Tindrem autoritats d'esquerra o bé autoritats de Catalunya?

La perspectiva no és gens falaguera. I davant d'una persecució implacable i d'un partidisme orb, no ens refiem massa del sentit nacionalista de la nostra terra, ja que cap poble no es troba a gust dins un sistema partidista i mancat de la justícia més elemental.

Cerebrino Mandri

És cosa de casa i que ha traspasat les fronteres d'Espanya. El CEREBRINO MANDRI contra el dolor és de tot el conegut, bo i millor.

No perjudica mai.

Preparat per FRANCESC MANDRI metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

Ultra
SIMPLEX
ASPIRADOR
PARA EL
POLVO
EL MAS ECONOMICO

CASA ROSICH

RDA. S. PEDRO, 7

PUERTA DE ANGEL, 25

TAPINERIA, 33

TELEFONOS:

19923 y

19613

Demostraciones gratis a domicilio

Calendaris de FOMENT DE PIETAT 1934

Calendari del Sagrat Cor de Jesús. Aquest calendari que ha arribat al XVIII any de la seva publicació, conserva tota la vigoria i amenitat de sa naixença augmentades per l'experiència que sempre ha estat mare de la ciència. La part religiosa, el folklore, l'humorisme, la literatura, etc., hi són més que cap any ben representats.

Hi trobareu un santoral complet, notícies piadoses, els dies de dejuni i abstinència, tradicions populars bellament recontades, humorisme de bon to, vers i prosa dels nostres grans escriptors i l'aforisme diari.

Preu: 0,55 Ptes.

ALTRES CALENDARIS

Pessetes

Calendari Bloc-Català. Santoral Català — Aforisme diari. — Curiositats. — Folklore. — Acudits. — Literatura. — Endevinalles. 0,55

Calendari Cristià de Catalunya. Complet santoral. — Festes de l'any cristià. — Abstinències de dejunis, etc. 0,40

Calendari de la Cuina. Indicació preciosa a dues tintes, de tots els dies d'abstinència i de dejun de l'any en un sol full. 0,15
El mateix, muntat en cartó 0,50

Agenda del Cristià (Calendari de butxaca) Conté: llibreta de notes per a tots els dies. — Calendari de festes, dejunis i abstinències. — Dietari de caixa, per a entrades i sortides. — Devocionari pràctic de butxaca. — Cartera i targeter. — Memoràndum per a direccions i apuntacions. Relligat amb pegamoid. . . 1,50

Calendari Perpetu. L'any cristià. — Santoral de l'any. — Temps i festes mòvils. — Festes de precepte. — Dies d'abstinència i de dejuni. 32 planes amb coberta 0,20

Calendari Litúrgic. Dietari del Missal Romà. 0,50

Calendari del Bon Mot, en fulls mensuals. Propi per a gran propaganda. 0,50

Tarja pel calendari Bloc. Variat assortiment a preus econòmics.

REIS - REIS - REIS - REIS

Bons Costums Catalans

Sèrie de llibres il·lustrats de lectura amena, cristianitzadora i educativa que, per fer estimar més les idees populars i formant part de la "Col·lecció Roselles", publica **FOMENT DE PIETAT. Duran i Bas, 11.**

Vol. I. La Castanyada. *Ils. de J. Vinyals.*

Capvespre de Tots Sants. Costums exòtics voldrien desfigurar aquesta diada. Les famílies que viuen massa a la moderna senten la basarda de la tardor que els esfulla el cor de tota il·lusió sana i alegradora. Les que en santa pau celebren la castanyada tradicional, frueixen d'una vetlla ideal, insuperable.

Vol. II. La fira de Santa Llúcia. *Il·lustracions de J. Vinyals.*

Cap a mig desembre, somriu aquesta diada precursora de Nadal. La compra de figures i casetes és el primer preparatiu del pessebre. Fent almoïna als ceguets en la festa de llur Patrona i afavorint els faires més pobres i necessitats, se santifica joiosament aquesta diada atebadora del desembre congelat. Bella la gesta de la simpàtica Montserrat, personatge d'aquesta història, i bella també la dels seus germanets i cosinets que ho saben reconèixer.

Vol. III. Nadal. *Il·lustracions d'A. Utrillo.*

La festa de les festes. Diada d'alegries dels cors i de les famílies cristianes. L'amor d'un Déu ens força dolçament a estimar de debò, a ésser humils i amics dels pobres i a voler que la joia nadalenca arribi per a tothom. Una mare cristiana troba emocionant manera de fer-ho comprendre així a la seva filleta i ho podreu llegir en aquesta història.

Vol. IV. Els Reis. *Il·lustracions d'A. Utrillo.*

La festa major dels infants, la verament insubstituïble, la que els posa a les mans presents riquíssims i els duu a la fantasia somnis d'or. L'avinentesa de veure premiada la bona conducta i castigada l'estultícia, arrodoneix educativament la diada, que constitueix el temporador llami de petits i grans. En resum, una novel·leta agradosa i captivadora.

A punt de sortir: **Els tres toms. - Dijous gras.**

Nous volums en preparació.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca d'Exercicis Espirituals

Volum I. SANT IGNASI DE LOYOLA AUTOR DELS EXERCICIS ESPIRITUALS, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Aquest volum, de 424 planes, conté la vida de Sant Ignasi, del qual es dona un magnífic retrat espiritual.

Volum II. TEXT I VERSIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, pel P. Josep Calveras, S. I., volum de 200 planes amb el text original i versió catalana del llibre de Sant Ignasi.

Volum III. INTRODUCCIO ALS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA. TEORIA I PREPARACIO, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Consta de 332 planes, en les quals trobaran, Directors i Exercitants, profitoses ensenyances per al bon èxit espiritual dels Exercicis.

Volum IV. EXPLANACIO DELS EXERCICIS ESPIRITUALS DE SANT IGNASI DE LOYOLA, PRIMERA SETMANA, pel P. Ignasi Casanovas, S. I. Bell volum de 420 planes amb dos gravats explicant les meditacions i aplicacions de sentit sobre Principi i Fonament, els tres pecats propis i l'infern. Conté, a més: Addicions, primeres regles de discreció d'esperit, notes sobre escrúpols i suggestions i apèndix.

Preu de cada volum: Rústega, 3 ptes.; enquadernat, 4,50 ptes.

FOMENT DE PIETAT

Cançonet de Nadal

Bell recull de 16 cançons nadalenques, lletra i música, presentat amb tota cura. Portada de colors per A. UTRILLO. No ha de mancar en cap llar catalana.

Preu: 30 cèntims exemplar

304 (46.71) (05) cat.

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no debem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que son les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

ATENES A. G. — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. — Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Duran i Bas, 11
BARCELONA